

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/124/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2517010355
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2517010355.4

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov JUDr. Vladimíra Tencera a Mgr. Kristíny Ferenciovej, v trestnej veci obžalovaného O. P., pre zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona, o sťažnosti obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany zo dňa 21.8.2019 č. k. 16T/125/2017-665, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 19.9.2019 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť obžalovaného O. P., nar. X.X.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Piešťany uznesením zo dňa 21.8.2019 č. k. 16T/125/2017-665 rozhodol takto:

I. Podľa § 71 odsek 3 písmeno d) Trestného poriadku z dôvodov uvedených v § 71 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku sa obžalovaný O. P., nar. X.X.XXXX v B., trvale bytom V., V. XX/XX, prechodne bytom L., U. XXXX/X, t. č. vo výkone trestu v ÚVV a ÚVTOS Ilava, berie do väzby dňom 2.9.2019, kedy bude prepustený z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 7T/149/2006 zo dňa 23.5.2019, právoplatným 23.5.2019. Lehota väzby začne plynúť dňa 02.09.2019 o 07.15 hod. a väzba bude vykonávaná v Ústave na výkon väzby v Leopoldove.

II. Podľa § 80 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku sa väzba obžalovaného O. P. dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahrádza.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu, v ktorej uviedol, že z odôvodnenia sťažnosti vzniká dojem, že obžalovaný by podľa súdu na slobode vôbec nemal byť, ani po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Na tomto mieste obhajoba poukazuje na to, že súd nebral do úvahy účel trestu vyjadrený v § 34 ods. 1 Tr. zák., podľa ktorého trest vytvorí podmienky na výchovu páchatela k tomu, aby viedol riadny život, čo má nesporne význam a vplyv na posudzovanie aktuálnosti dôvodov väzby s z pohľadu ich oslabenia nielen plynutím času. Prvostupňový súd pritom pri svojom rozsudku č.k. 16T/125/2017 zo dňa 16.5.2018, práve s poukazom na vyššie uvedené, podľa § 44 Tr. zák. upustil od uloženia ďalšieho trestu. Aj z tohto pohľadu je opätovné vzatie obžalovaného do väzby rozhodnutie prekvapivé, vychádzajúce z iného hodnotenia skutočností vyplývajúcich z trestného konania tým istým súdom, a to aj napriek priaznivejšej situácii pre obžalovaného vytvorenej rozhodnutím odvolacieho súdu č.k. 3To/142/2018-561až dňa 11.4.2019, ktorý vyhovel odvolaniu obžalovaného (teda dôvody väzby sa tak významne oslabili). Nevyhnutnosť doby trvania väzby, ktorá sa musí posudzovať v každej veci podľa jej osobitných okolností, nemožno stotožňovať so zákonnými lehotami ustanovenými v § 71 Trestného poriadku, na ktoré možno väzbu v prípravnom konaní a v konaní pred súdom predĺžiť. Základný princíp, že väzba má trvať len nevyhnutnú dobu, vyjadruje kvalitatívne iný limit, než je zákonný limit, do ktorého môže byť väzba maximálne predĺžená. Požiadavka, aby vzhľadom na všetky okolnosti prípadu trvanie väzby neprekročilo nevyhnutnú dobu, vyžaduje preveriť nielen existenciu a relevantnosť dôvodov väzby, ale aj doterajší postup orgánov činných v trestnom konaní. Právo na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky môže byť totiž porušené aj tým, že orgány činné v trestnom konaní nepostupujú v trestnom konaní v čase, keď je obvinený vo

väzbe. S osobitnou starostlivosťou a urýchlením (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp.zn. II. ÚS 55/98 z 18. októbra 2001). Obžaloba v predmetnej trestnej veci bola podaná dňa 5.12.2017, rozsudok prvostupňového súdu bol vyhlásený dňa 16.5.2018, súd o väzbe rozhoduje dňa 21.8.2019. Odvolací súd rozhodol o zrušení prvostupňového rozsudku uznesením č.k. 3To/142/2018-561 až dňa 11.4.2019. Tu nie je dôležité, kedy sa vrátil spis prvostupňovému súdu a ako postupoval ďalej, je dôležité posúdiť celkový čas trvania trestného konania a najmä skutočnosť, že obžalovaný bol po celý čas jeho trvania súdu k dispozícii, nespôsobil žiadne prieťahy v konaní. Prieťahy v konaní, ktoré mohlo byť skončené už v priebehu výkonu trestu odňatia slobody obžalovaným, nedovoľujú opätovné vzatie obžalovaného do väzby, takýto postup možno považovať za zneužitie zákona. Z hľadiska právneho, pre posúdenie okolností trvania väzby je dôležité aj len samotné plynutie času, ktoré má priamy súvis aj s dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Konkrétne skutočnosti zakladajúce dôvodnosť väzby v začiatkovej fáze trestného konania stratili v danej veci vzhľadom na čas, ktorý odvtedy uplynul, na význame a presvedčivosti a nepostačujú už na dôvodnosť ďalšieho trvania väzby v neskoršom štádiu trestného konania. Je nesprávne, ak súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukazuje na konanie vedené na Okresnom súde Piešťany č.k. 16T/94/2018, pretože ide o konanie, v súvislosti s ktorým nebol obžalovaný vzatý do väzby a jeho vzatie do väzby pre toto konanie už nie je ani možné. Ide totiž o skutok z rovnakého obdobia ako daný skutok, ide o látky zaistené pri tej istej domovej prehliadke, pričom vec v prípravnom konaní z neznámych príčin vylúčili na samostatné konanie. Obhajoba si dovoľí v tomto smere poukázať na Uznesenie NS SR č.k. 4 Tost 38/2013 zo dňa 28.11.2013 a na nižšie uvedené uznesenie NS SR. Rozširovať väzobné stíhanie o nový dôvod väzby s poukazom na okolnosti, ktoré boli, resp. mali byť orgánom činným v trestnom konaní známe už oveľa skôr, nie je možné. Ich skoršie neuplatnenie len kvôli nedôslednosti, nečinnosti či nepozornosti príslušných orgánov nemôže byť totiž na ťarchu obvineného. Nemožno pripustiť taký stav, kedy by obvinený stratil v podstate akúkoľvek právnu istotu a kedy by naopak na strane druhej orgány činné v trestnom konaní získali až príliš silné postavenie, zaručujúce im možnosť predkladať v akomkoľvek čase skutočnosti im už skôr známe, príp. neznáme len v dôsledku nedostatkov na ich strane, za účelom zdôvodnenia jednotlivých väzobných dôvodov u obvineného (Uznesenie NS SR č.k. 6Tost 31/2011 zo dňa 6.10.2011). Rovnako obhajoba nepovažuje odsúdenie obžalovaného za skutok z roku 2005 za tak významný, aby to malo vplyv na opätovné dôvody väzby. Obhajoba poukazuje na skutočnosť, že rozsudok Okresného súdu Piešťany č.k. 16T/125/2017 zo dňa 16.5.2018 bol zrušený uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 3To/142/2018-561 dňa 11.4.2019 z dôvodov v prospech obžalovaného, nie v jeho neprospech, z dôvodu nevykonania dôkazov navrhnutých obhajobou, čo pri rozhodovaní o dôvodoch opätovnej väzby nemožno opomenúť. Taktiež obhajoba poukazuje, že ani prokurátor sa nedomáhal opätovného vzatia obžalovaného do väzby, teda dôvody väzby u obžalovaného nevidel. Z dôvodov oslabenia väzby plynutím času, výchovným vplyvom výkonu trestu odňatia slobody a prieťahmi v konaní obžalovaný navrhuje, aby súd rozhodol, že nie sú dané dôvody opätovnej väzby a obžalovaného súd do opätovnej väzby neberie.

Podanú sťažnosť odôvodnil i sám obžalovaný, ktorý poukázal na to, že ten istý súd, ktorý mu upustil od uloženia ďalšieho trestu, ho po vykonaní trestu, ktorý považoval za dostatočný, berie do opätovnej väzby. Podľa jeho názoru ide o svojvoľné rozhodnutie. Rovnako namietal aj dĺžku konania, pričom bremeno zdĺhavosti nemožno dať na ťarchu jemu. Obžalovaný ďalej poukazuje na svoj zlý zdravotný stav, ktorý sa stále zhoršuje. Podľa obžalovaného mu počas výkonu trestu, ani počas výkonu väzby nedokážu ani len udržať zdravotný stav bez toho, aby sa zhoršoval. Potrebuje operáciu - plastiku kože, ktorú mu počas výkonu väzby nikto nespraví. Trpí neuveriteľnými bolesťami a posledné týždne spáva iba pár hodín. Z tohto dôvodu žiadal, aby pojednávania prebiehali v jeho neprítomnosti, vrátane odvolacieho konania. Obžalovaný ďalej namietal, že prvostupňový súd neskúmal, či sú dané dôvody pre opätovnú väzbu, ale si osvojil dôvody, ktoré prevzal z prvotného návrhu na vzatie do väzby pred dvoch rokov.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokmi napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

- a) nie je prípustná,
- b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo
- c) nie je dôvodná.

Tunajší súd preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku, a zistil, že toto je zákonné, vecne správne a sťažnosť obžalovaného je nedôvodná.

Uznesením Okresného súdu Piešťany sp. zn. 16T/125/2017 zo dňa 15.12.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3Tpo/179/2017 zo dňa 27.12.2017 bolo rozhodnuté o ponechaní obžalovaného vo väzbe po podaní obžaloby. Zároveň bolo rozhodnuté o nenahradení väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. Dňa 1.2.2018 bol príkazom Okresného súdu Piešťany 16T/125/2017 obžalovaný podľa § 79 odsek 4 Trestného poriadku prepustený z väzby za účelom jeho dodania do výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 7 rokov a 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 1T/7/2014 zo dňa 13.6.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5To/104/2017 zo dňa 25.1.2018. Podľa výpisu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody IIava obžalovaný bol v danej trestnej veci vo väzbe od 13.9.2017 od 7:15 hod do 1.2.2018 do 7:15 hod.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie o opätovnom vzatí obžalovaného do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v napadnutom uznesení odôvodnil tým, že súd príkazom dňa 1.2.2018 prepustil obžalovaného z väzby za účelom jeho dodania do výkonu trestu odňatia slobody v inej trestnej veci, kde mu výkon trestu končí dňom 2.9.2019. Väzba obžalovaného v danej trestnej veci tak trvala od 13.9.2017 od 07:15 hod do 1.2.2018 do 07:15 hod., pričom celková lehota väzby pri trestnom stíhaní za zločin nesmie presiahnuť 36 mesiacov. Pri materiálnej stránke sa vyžaduje existencia kvalifikovaného podozrenia zo spáchania skutku, musí existovať niektorý z dôvodov väzby podľa § 71 odsek 1 Trestného poriadku a napokon pri dlhšie trvajúcej väzbe je potrebné, aby orgány činné v trestnom konaní ako aj súd konali s osobitnou starostlivosťou a urýchlením. V súvislosti s aktuálnym štádiom trestného konania je potrebné uviesť, že obsah vyšetrovacieho aj trestného spisu podporuje skutočnosti tvrdené v obžalobe a to v rozsahu nevyhnutnom nielen na konštatáciu dôvodnosti trestného stíhania obžalovaného, ale aj materiálnych dôvodov väzby podľa § 71 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku. Doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo obžalovanému vznesené obvinenie, spáchaný bol, tento formálne vykazuje znaky žalovaného zločinu a je tu dôvodné podozrenie, že ho spáchal obžalovaný.

S týmito zisteniami sťažnostný súd v plnom rozsahu súhlasí.

Výsledky dokazovania dosiaľ realizovaného na hlavnom pojednávaní vyvolávajú dôvodné podozrenie, že obžalovaný sa dopustil spáchania trestného činu, ktorý sa mu v obžalobe kladie za vinu.

Pokiaľ ide o konkrétne dôvody takzvanej preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, tieto prvostupňový súd zrozumiteľne a obsahovo správne uviedol v odôvodnení napadnutého uznesenia na strane 5 a 6. Sťažnostný súd sa s argumentáciou prvostupňového súdu o existencii obavy, že pri prepustení obžalovaného na slobodu, by tento pokračoval v páchaní trestnej činnosti, v plnom rozsahu stotožňuje. Preto na túto časť odôvodnenia iba odkazuje, bez potreby jeho opakovania.

Uplynutie obdobia, počas ktorého bol obžalovaný prepustený z výkonu väzby a dodaný do výkonu trestu odňatia slobody, nemalo za následok pominutie dôvodov na preventívnu väzbu, ktoré u obžalovaného existovali už skôr, pred rozhodnutím o prepustení z výkonu väzby do výkonu trestu odňatia slobody.

Z uznesenia Krajského súdu v Trnave, ako odvolacieho súdu, zo dňa 11. 4. 2019, číslo konania 3To/142/2018 - 563, ktorým bol zrušený rozsudok Okresného súdu Piešťany zo dňa 16. 5. 2018, vyplýva, že dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku bola potreba doplniť dokazovanie vo vzťahu k správne zisteniu skutkového stavu. Podľa odvolacieho súdu bolo povinnosťou prvostupňového súdu zaoberať sa obranou žalovaného a jeho návrhmi na doplnenie dokazovania. Ďalšiu pochybnosť o správnosti a úplnosti skutkových zistení vyvoláva nový dôkaz, znalecký posudok, ktorý obhajoba predložila v odvolacom konaní. Z tohto dôvodu odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil prvostupňovému súdu, aby o nej konal a rozhodol. Odvolací súd uložil prvostupňovému súdu vykonať dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom na spravodlivé rozhodnutie vo veci, najmä vykonať dôkazy predložené znaleckými posudkami, vypočuť znalcov na ich obsah, prípadne týchto znalcov konfrontovať so znalcami Kriministického expertízneho ústavu policajného zboru, ktorých posudok bol doposiaľ ťažiskovým pri rozhodovaní o vine obžalovaného a tiež vykonať ďalšie dôkazy, ktorých potreba vyplynie v priebehu dokazovania.

Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd vo svojom uznesení nijakým spôsobom nekonštatoval, že by podozrenie voči obžalovanému pominulo, alebo sa podstatne oslabilo a k takémuto záveru niet v súčasnom štádiu trestného konania relevantných podkladov. Ide preto iba o názor obhajoby na výsledky dokazovania, ktoré bolo dosiaľ realizované na hlavnom pojednávaní. Podľa názoru sťažnostného súdu podozrenie voči obžalovanému nebolo oslabené do takej miery, že by to malo mať za následok zánik jedného z materiálnych dôvodov na jeho väzbu.

Sťažnostný súd sa tiež nestotožňuje s názorom obhajoby, že prvostupňový súd nekoná prednostne a urýchlene a že svojou nečinnosťou spôsobuje zbytočné prietahy v konaní.

Pokiaľ prvostupňovému súdu bol spis vrátený dňa 3. 6. 2019 a pokračovanie hlavného pojednávania bolo nariadené 11. 6. 2019, prvostupňový súd konal po zrušení napadnutého rozsudku urýchlene a bez prieťahov. Termín hlavného pojednávania stanovil na deň 22. 7. 2019. Bol to obhajca obžalovaného, ktorý podaním zo dňa 24. 6. 2019, ktoré bolo okresnému súdu doručené dňa 27. 6. 2019, ospravedlnil svoju neúčast' na hlavnom pojednávaní, z dôvodu svojho pobytu na dovolenke v zahraničí, na čo okresný súd zareagoval tak, že opatrením zo dňa 4. 7. 2019 zrušil termín hlavného pojednávania. Následne bol dňa 12. 8. 2019 určený nový termín hlavného pojednávania na deň 21. 8. 2019. Popísaný postup prvostupňového súdu nemožno pokladať za nesprávny a nezákonný v tom, že by súd nepostupoval vo väzobnej veci obžalovaného urýchlene a bez prieťahov. Nevykonanie hlavného pojednávania, ktoré okresný súd nariadil po zrušení napadnutého rozsudku, bolo odôvodnené iba neprítomnosťou obhajcu, ktorý sa nariadeného termínu hlavného pojednávania nemohol zúčastniť. Následný postup prvostupňového súdu je potrebné považovať za primeraný.

Primeranosť väzby, vo vzťahu k predchádzajúcemu, zrušenému rozsudku prvostupňového súdu, ktorý rozhodol o upustení od uloženia ďalšieho trestu podľa § 44 Trestného zákona, je daná aj tou skutočnosťou, že proti tomuto výroku o treste podal odvolanie prokurátor a to v neprospech obžalovaného. Pri novom rozhodovaní, v prípade uznania viny obžalovaného zo spáchania trestného činu, mu teda bude možné uložiť aj trest odňatia slobody, pretože prvostupňový súd nie je viazaný zákonným obmedzením uvedeným v ustanovení § v 327 ods. 2 Trestného poriadku. Potrebu trvania väzby obžalovaného v štádiu po vyhlásení v poradí 1. rozsudku vo veci samej, deklaroval prvostupňový súd aj tým, že po vyhlásení tohto rozsudku neprepustil obžalovaného z väzby, napriek tomu, že bezprostredne po vyhlásení rozsudku nepodala žiadna z oprávnených osôb voči nemu odvolanie (prokurátor si vo vzťahu uloženému trestu ponechal lehotu a lehotu si rovnako ponechal aj obhajca obžalovaného). Pokiaľ sa teda prvostupňový súd rozhodol vziať obžalovaného opätovne do väzby aj napriek tomu, že na základe skoršieho rozsudku rozhodol o upustení od uloženia ďalšieho trestu, nejde o rozhodnutie svojvoľné a väzba nie je v tomto smere neprimeraná.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, toto bolo realizované spôsobom, ktorý zaručil dodržanie práv obžalovaného na obhajobu, keď obžalovaný bol vopred upozornený na možnosť vydania takéhoto rozhodnutia a bola mu poskytnutá primeraná lehota a priestor na to, aby sa k takejto možnosti osobne alebo prostredníctvom svojho obhajcu vyjadril.

Na základe vyššie uvedených skutočností rozhodol tunajší súd tak, sťažnosť obžalovaného vyhodil ako nedôvodnú a preto ju zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.